

שיחות חיזוק על התורה והמועדים

אמרי ושראל

המשך לשיעורים שנמסרו בציון 'שמעון הצדיק'

נושא השיחה:

**'ואהבת לרעך כמוך'
- גם במה שעובר עליך**

פרשת אחרי קדושים (שנה ז')

השיחה נמסרה מפי

הרה"ח ר' ישראל מאיר ברנר שליט"א

בליל ה' אייר התשפ"ו

- מהדורת טיוטא ואינו מוגה -

בס"ד מתקיים שיעור מפי הרב שליט"א

בספה"ק 'סיפורי מעשיות' – מעשה מ'בן המלך והשפחה'

מידי שבוע ביום שני (בבית הכנסת 'מדרש יקותיאל' – ירושלים)

לפרטים ניתן ליצור קשר בפלא' 0583202009

כמו כן מתקיים שיעור ב'פרקי אבות'

מידי שבוע בימי רביעי

השיעור מתקיים בביתר עילית בבית המדרש 'אוהל פנחס'

רחוב המניד ממעזריטש 33 בשעה 20:00

(כדאי ליצור קשר לפני זה בפלא' 0548463761)

לתרומות והקדשות להצלחה ולרפואה, או להבדיל לע"נ

לצורך הוצאת חוברות אלו בפרשיות הבאות בעזרת ה' יתברך

(וכן לעדכונים על שיעורי הרב שליט"א)

ניתן להתקשר לפלאפון: 0583202009 תזכו למצוות!

ניתן לשמוע את כל השיעורים בקו השיעורים הישיר לשיעורי הרב

ב'קול השון' בטלפון מספר 0732951319

אחרי קדושים*

נושא השיחה:

'ואהבת לדעך כמוך' - גם במה שעובר עליך

תוכן העניינים:

* 'זחי בהם' - תמימות ופשיטות בעבודת ה' * זהירות מחומרות * מידה כנגד מידה בקיום המצות גם בלא חשק וטעם * 'זחי בהם' - בעוה"ז שלא ליפול בעצבות מהמצות * 'ואהבת לדעך כמוך' - גם את הרע שנעשה לך (משמים) * תפילה מתוך שפלות והודאה * 'זה כלל גדול בתורה' - קודם קשוט עצמך * מידת הענוה - ההכנה למתן תורה (ענותנותו של רבי עקיבא) * 'ואהבת לדעך כמוך' - לימוד תורה לחברו (דברי החת"ס) * 'זמאת עדת ישראל יקח' - כח הצדיק (כ"ג) על ידי העם * על מה האבלות על תלמידי רבי עקיבא בימים האלו

בתמימות, בלי שום חכמות וחקירות כלל כלל לא. גם מחכמות שיש בעבודת השם בעצמו צריך להרחיק מאד. כי כל אלו החכמות של העולם, שיש להנכנסין ומתחילין קצת בעבודת השם, אינם חכמות כלל, והם רק דמיונות ושטותים ובלבולים גדולים. ואלו החכמות מפילין מאד את האדם מעבודת השם, דהיינו מה שחושב וחוקר ומדקדק ביותר, אם הוא יוצא כראוי במה שעושה. כי בשר ודם אי אפשר לו שיצא ידי חובתו בשלמות, 'ואין הקדוש ברוך הוא בא בטרוניא' וכו' (עבודה זרה ג.), 'ולא נתנה תורה למלאכי השרת' (קידושין נד). ועל אלו המדקדקים ומחמירים בחומרות יתרות, עליהם נאמר (ויקרא י"ח): "זחי בהם", 'ולא שימות בהם' (יומא פה:), כי אין להם שום חיות כלל, ותמיד הם במרה שחרה, מחמת שנדמה להם שאינם יוצאים ידי חובתם בהמצוות שעושין, ואין להם

'זחי בהם' - תמימות ופשיטות בעבודת ה'

רבינו אומר בליקו"מ (תנינא, מד): "האמונה תולה בפה של אדם, בבחינת: "אודיע אמונתך בפי" (תהלים פ"ט). היינו על ידי שמדברין האמונה בפה זהו בעצמו אמונה, וגם על ידי זה באים לאמונה. ומחמת זה צריך לזהר מאד מדיבורים של כפירה ואפיקורסות, אף על פי שאינו אומרם מליבו; היינו שהוא בעצמו מאמין ואינו כופר, חס ושלום, רק שהוא חוזר ואומר דברי אפיקורסות ששמע בשם אחרים, שהם אפיקורסים, והוא מתלוצץ מהם, אף על פי כן גם מזה צריך לזהר מאד, כי הדבור הזה של כפירה מזיק לאמונה".

ובהמשך הדברים אומר רבינו: "זוה כלל גדול ויסוד ועיקר בעבודת השם - להיותם וישר וכו', לעבד אותו יתברך

* נמסר בתאריך ליל ה' אייר התשפ"ו. בבית הרב שליט"א.

יִדְקְדַק בָּהּ בְּלִי שְׁגֵעוֹן בְּכָל הַחֲמֻרוֹת,
אֲבָל בְּשֵׂאֵר כָּל הַמְצֻוֹת אֵין צְרִיכִין
לְהַחְמִיר כְּלָל, וְהַלֹּאִי שְׁגִיפָה לְקַיֵּם אֶת
כָּל מְצֻוֹת הַתּוֹרָה כְּפִשְׁטָן מִמֶּשׁ בְּלִי
שׁוֹם חֲמֻרוֹת.”.

ואח"כ רבי נתן מדבר שם על פסח שלרבינו
היה כל מיני חומרות ואכמ"ל, ואח"כ הוא
חוזר עוד הפעם: "וְהַאֲרִיךְ בְּשִׂיחָה זֶה
הַרְבֵּה אֲזִי, כִּי עִקַּר הָעֲבוּדָה בְּאַמְתָּה הוּא
הַמִּימוּת וּפְשִׁיטוּת לְהַרְבּוֹת בְּתוֹרָה
וּתְפִלָּה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִי לְחַפְשׁ
לְחַדֵּשׁ דְּוָקָא חֲמֻרוֹת יְתוּרוֹת רַק לִילֵךְ
בְּדֶרֶךְ אֲבוֹתֵינוּ הַקְּדוּמוֹנִים וְלֹא נִתְּנָה
הַתּוֹרָה לְמַלְאָכֵי הַשָּׁרֵת. וְאָמַר אֲזִי
שֶׁבְשִׁבִיל זֶה עָזְבוּ הָעוֹלָם חֲמֻרוֹת
הַדְּקֻדִיק וְאֵינָם עוֹסְקִים בּוֹ כְּלָל, כִּי
הַדְּקֻדִיק אֵין צְרִיכִין כְּלָל כִּי אֵין צְרִיכִין
לְדַקְדֹּק עַל עֲצָמוֹ יוֹתֵר מִדְּאִי לְבַקֵּשׁ
חֲמֻרוֹת יְתוּרוֹת, וְהַאֲרִיךְ בָּזֶה עוֹד וְאָמַר
אֲזִי שְׂאֵין שׁוֹם דְּבַר שְׂיִהְיֶה חַיִּיב בְּדוּקָא,
וְאִם לֹא וְכוּ', רַק אִם יוּכַל יוּכַל וְאִם
לֹא אִנֶּם רַחֲמָנָא פְטִירָה וּכְבֵר מְבַאֵר
זֹאת בְּמָקוֹם אַחֵר.”.

וזה אחד היסודות שצריכים לדעת בעבודת
ה'. מצד אחד כתוב 'וחי בהם' ולא שימות
בהם, וכמו שרבינו מביא כאן את הגמרא
שלא צריכים לדקדק ולהחמיר בכל דבר,
אבל מצד שני צריך להבין שחלק מעבודת ה'
זה לקיים את המצוות בתמימות, גם כשקשה
לאדם והוא לא מבין.

שום חיות משום מצוה מחמת הדקדוקים
והמרה שחורות שלהם (והוא בעצמו אינו מחמיר
שום חומרא כלל).

ובאמת, אחר כל החכמות, אפילו מי
שיודע חכמות באמת, אחר כל החכמות
צריך להשליך כל החכמות ולעבוד את ה'
בתמימות בפשיטות גמור בלי שום
חכמות. וזה היא החכמה הגדולה שנכל
החכמות, לבלי להיות חכם כלל. כי
באמת אין חכם בעולם כלל, ואין חכמה
ואין תבונה נגדו יתברך' (משלי כ"א). והעיקר
הוא, כי 'רחמנא לבא בעי' (פנהדרין קו: וזה תצא
דף רפא:). וזה עיקר מה שצריכים להתחזק
בעבודת ה'.

זהירות מחומרות

בשיחות הר"ן (שיחה רלה) יש אריכות גדולה על
הענין הזה, שרבינו מדבר ג"כ על הענין הזה
שאין צריכים להחמיר חומרות יתירות וכו'...
ואח"כ מובא שם: "וְאָמַר אֲזִי שְׂאִיתָא
שְׂרָאוּי לְכָל אָדָם שְׂיִבְחָר לְעֲצָמוֹ מְצוּהָ
אַחַת, שְׂבִאוּתָהּ הַמְצוּהָ יִדְקְדַק הַרְבֵּה
וּיְקַיֵּם אוֹתָהּ הַמְצוּהָ עִם כָּל הַחֲמֻרוֹת
וְהַדְּקֻדִיקִים, וּכְעֵין שְׂמַצִּינוּ בְּגִמְרָא (שִׁבְתָּ
קִיח:): אָבִיךָ בְּמֵאֵי זְהִיר טְפִי וְכוּ'".
הכוונה במה אביך דקדק יותר, רואים שיש
ענין שהאדם יקיים מצוה אחת עם כל
הדקדוקים והחומרות שיש.

אבל אומר רבינו שם: "וְאָפָּה עַל פִּי בֶן גִּם
בְּאוֹתָהּ הַמְצוּהָ אֵל יְכַנֵּם בְּחֲמֻרוֹת שֶׁל
שְׁגֵעוֹן וּשְׁטוּת וּמְרָה שְׁחוּרוֹת, רַק

ישראל אצל הקב"ה למעלה, כך כל אדם יכול לעורר את הרצון העליון ב"ה למעלה להטיב לבריותיו, כי הכל הולך מידה כנגד מידה.²

מידה כנגד מידה בקיום המצות גם בלא חשק וטעם

ונוסיף עוד חיזוק שקשור לפרשת השבוע - פרשת אחרי מות, שכל העבודה של יום כיפור נמצאת בפרשה. ב'בני יששכר' על חודש תשרי (במאמר ג', דרוש ב') מאריך בענין של תקיעת שופר, והוא מביא את הרבי ר' זושא מאניפולי זי"ע על הפסוק 'תקעו בחודש שופר בכסא ליום חגיגו, וז"ל: "ואמר הרב הקדוש הנ"ל, כשהש"י רואה כניכול טענות המקטריגים, והוא ית"ש רוצה להושיע את ישראל ולזכותם, והנה הוא ית"ש מלך במשפט יעמיד ארץ, ושואלים המקטריגים מה טעם יש בדבר להושיע לישראל כיון שאין זכות ח"ו, אזי אומר הש"י כתורה וכמשפט הוא, כיון שישראל

ובשביל להבין את זה יותר, נקדים את דברי הגמרא בברכות (דף לב.): "אמר רבי אלעזר, אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם, עכשיו יאמרו אומות העולם: תשש כחו כנקבה ואינו יכול להציל. אמר הקדוש ברוך הוא למשה: והלא כבר ראו נסים וגבורות שעשיתי להם על הים! - אמר לפניו: רבונו של עולם, עדיין יש להם לומר: למלך אחד - יכול לעמוד, לשלשים ואחד מלכים - אינו יכול לעמוד. אמר רבי יוחנן: מנין שחזר הקדוש ברוך הוא והודה לו למשה - שנאמר ויאמר ה' סלחתי כדברך. תני רבי ר' ישמעאל: כדברך עתידים אומות העולם לומר כן. אשרי תלמיד שרבו מודה לו. ואולם חי אני. אמר רבא אמר רב יצחק: מלמד, שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: משה, החייתיני בדברך".

ויש שם אריכות בפירוש רבינו ניסים גאון, מה זה שהקב"ה אמר למשה רבינו אחרי מעשה העגל 'החייתיני'? והוא מסביר שעל ידי שמשה רבינו לימד כף זכות על כלל

[מלכים] ולגרשם מפני בניו ולפיכך קבל תפלתו בעדם ונעתר לו ואמר סלחתי כדברך ואמר לו אחר כן ואולם חי אני הודיע לנביאו שבודאי אילו השמידם לעם היו האומות אומרים שאין לו יכולת ולא היו מכירין גבורתו והואיל ואין מתברר להם שהוא יכול גם כן אין מתברר להם שהוא חי והנה בשביל עתירת הנביא בעד העם הודו האומות כי יש להקב"ה החיים לעלמין ונתברר להם שהוא חי וקיים וזכה הנביא לשבח בשביל זה הדבר כי בשביל עתירתו נודעה גדולתו של מלכנו ועצמו וגבורתו ונתפרסמו בקצות הארץ ונתברר ונתקיים כי הקדוש ברוך הוא יתעלה שמו חי בעצמו ולפיכך א"ל רחמנא ואולם חי אני אחר שאמר כדברך תיכף לה ודרשי ליה רבנן החייתיני כדברך כלומר שבשביל עתירתך גרם הדבר ונתברר לאומות שאני חי וזה הוא צד התירוץ של זה הדבר והיה נעלם מאד וסייעני הקדוש ברוך הוא לגלותו ולפרשו ולא ראיתי אדם שקדמני לזה התירוץ וזה הפירוש יהיה שמור בידך".

² וז"ל רב ניסים גאון (ברכות לב.): "דע לך כי החיים והיכולת שתי מדות הן ממדותיו של הקדוש ברוך הוא שהן מדות עצמו וגדולתו שאינן נחלפין ממנו כלל כי הכח והיכולת אינם נמצאים אלא במי שהוא חי ומי שהוא חי העולמים שלא יתמו שנותיו אי אפשר שלא יהיה יכול וזה הדבר אף על פי שהוא שריר ומקיים בסברא יש לו חיזוק מן הכתוב והיינו דכתב רחמנא (דברים לב) כי אשא אל שמים ידי ואמרתי חי אנכי לעולם פתח בזכרון היד שהוא היכולת וסיים בזכר החיים ואמר חי אנכי לעולם קיימת לו היכולת מפני שהוא חי העולמים ובעת שאירע מעשה המרגלים ואמר הקדוש ברוך הוא להשמידם לאומתו נגש הנביא עליו השלום בתפלה בעדם ואמר בכלל דבריו מבילתי יכולת ה' ולפי שידע הקדוש ברוך הוא כי אמת דבר וכי אם הוא משמיד את העם במדבר ואינו מכבש לפניו את ארץ כנען האומות אומרים עליו כי קצרה ידו ותשש כחו ואינו יכול לעמוד כנגד ל"א (מלך)

ומשפטים בלא טעם אזי מידה כנגד מידה נותנים להם.

ואח"כ הוא ממשיך: "וזהו אשר פירשנו בתורה זאת חוקת התורה אשר צוה י"י לאמר [במדבר יט ב], הלאמר מיותר כמו"ש שם, ולדרך הנ"ל מובן, זאת חוקת התורה אשר צוה י"י (בחוקה דייקא מבלי טעם, הוא כנדי) לאמר, שיהיה הוא ית"ש יכול לאמר ולהשיב מענה להמקטרינים, מהראוי להושיע לישראל מבלי טעם, וכתורה וכמשפט הוא כיון שהם מקיימים מצות בחוקה מבלי טעם".

‘וחי בהם’ – בעוה"ז שלא ליפול בעצבות מהמצות

הפשט הוא הבנה אחרת בפסוק ‘וחי בהם’, שהאדם תמיד רוצה להרגיש איזה התעוררות וחיות דקדושה במצות, רוצה להרגיש חיות דקדושה בשבת, ולא תמיד זה הולך לו! אבל על ידי שהאדם מקיים את המצוה בלי טעם והבנה, רק בתמימות ופשיטות – זה ההמתקה הכי גדולה שיש לאדם. רואים מצד אחד, בבעש"ט עה"ת (בראשית) מובא שלא לדקדק דקדוקים יתירים, ושלפעמים מתגבר על האדם היצה"ר שלא יקיים איזה מצוה כדי להפיל אותו לעצבות ומרה שחורה בעבודת ה'. ואפילו אם האדם נכשל ח"ו בעבירה, שלא ירבה בעצבות מזה. וכמו שאנ"ש היו אומרים שאדם מתחרט הוא צריך לדעת להתחרט, אבל לא שאם היה אדם היה לו איזה נפילה או נדנוד עבירה, שיחשוב על זה כל הזמן ועל ידי זה

מקיימים מצות שהם חוקים בלא טעם, המשפט צדק הוא מדה כנגד מדה לזכותם ולהושיעם מבלי טעם, וז"ש תקעו בחדש שופר וכו' כי חוק לישראל הוא (חוקה מבלי טעם, והוא הנעשה) משפט לאלקי יעקב (כן הוא המשפט צדק, כיון שמקיימים ישראל בחוקה מבלי טעם, אזי המשפט הוא שיוושעו מבלי טעם) הבן". כלומר כמו שיהודים תמיד מקיימים את התורה והמצות בלי טעם, וזה נותן שככה גם בשמים מסייעים לכלל ישראל, אפילו בלי טעם.

ואח"כ הוא כותב עוד: "ועל פי זה פירשתי פירוש הפיוט (והוא כמדומה מאנשי בנסת הגדולה), 'באין מליץ יושר מול מגיד פשע תגיד ליעקב דבר חוק ומשפט וצדקנו במשפט המלך המשפט', לא נודע פירושן של הדברים, ולדרך הנ"ל יובנו הדברים בטוב טעם: באין מליץ יושר מול מגיד פשע (ומענות המגיד פשע המה חוקים, ומקטרג שאין כאן זכות להושיע, והמליץ כאשר אינו מוצא טעם לדברי מליצתו, אזי אתה השי"ת) תגיד (להמקטרינים) ליעקב דבר חוק ומשפט (רצ"ל ליעקב הגם שאושיעים בחוקה מבלי טעם, הנה משפט הוא, כי ראוי הוא להם במדה כנגד מדה, להיות גם הם מקיימים חוקים מבלי טעם ראויים להוושע מבלי טעם, ואז) וצדקנו במשפט המלך המשפט (רצ"ל הגם שאתה מלך המשפט ואי אפשר לעשות דרך ויתור, אבל באופן זה הנה משפט הוא ותוכל כביכול לצדקנו במשפט אתה מלך המשפט ואין כאן ויתור), הבן הדברים". כי עצם זה שכלל ישראל עושים מצות חוקים

היום', אפילו אם האדם יש לו ירידה אבל הוא יכול לזכות להתגבר על כל המכשולים אפילו אחרי הירידה, וזה כשהוא עובד את ה' בדרך חוק - אפילו בלא טעם.

* * *

'ואהבת לרעך כמוך' - גם את

הרע שנעשה לך (משמים)

על פרשת השבוע - פרשת קדושים אומרים חז"ל שנאמרה הפרשה בהקהל, כיון שיש בה ריבוי מצות נאמרה בהקהל. רבינו בליקו"מ (תורה קסח) מביא על הפסוק "ואהבת לרעך כמוך" (פי"ט, יח), יסוד גדול: "היינו שתקבל באהבה, כל הרעות והיסורין הבאים עליך, כי ראוי שתדע, שלפי מעשיך אחר כל היסורים והרעות שיש לך, עדין הוא מתנהג עמך ברחמים, כי היה מגיע לך יותר ויותר, חס ושלום, לפי מעשיך וזהו "ואהבת לרעך", שתאהב הרע שבא לך, הינו הרעות והיסורין הבאים עליך, חס ושלום, תקבלם באהבה, כי כמוך כמו שאתה הוא, הינו לפי מעשיך, "אני ה'", בעל הרחמים, עדין אני מתנהג עמך ברחמים כנ"ל".

עכשיו אנחנו בימי הספירה ואנחנו יודעים שרבי עקיבא אמר 'ואהבת לרעך כמוך', ורבינו מגלה שצריכים לאהוב את כל היסורים שבאים עליך, כי כמו שאתה נראה, וכפי איך שאתה מתנהג במה שעובר עליך. כי מלבד מה שצריכים לאהוב את החבר שזה המצוה של 'ואהבת לרעך כמוך', אותו

הוא יכול ליפול לגמרי מעבודת ה'. רק האדם צריך לדעת את מה שהסבירו 'והסר שמן מלפנינו ומאחרינו', 'מלפנינו' זה קודם העבירה, ו'מאחרינו' זה אחרי העבירה שלא יפול מעבודת ה', כדי שלא יגיע ל'עבירה גוררת עבירה', כי על ידי שהאדם כל הזמן חושב על זה אזי הוא נגרר לעוד עבירה. ורבינו מביא על 'מעביר ראשון ראשון', שאם האדם עושה אח"כ מצוה - אזי מעביר את הראשון ראשון, מעביר את החטא הראשון שלו.

וזהו "ושמרתם את חוקותי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם" (פי"ח, ה'), שעל ידי שאנחנו שומרים את החוקים שהם בלא טעם, אזי 'את משפטי... וחי בהם', הקב"ה מרחם ומזכה את כלל ישראל על ידי המשפטים. וזה מה שכתוב בפרשת השבוע "אשר יעשה אותם האדם" כלומר שהכל מידה כנגד מידה, ומאחר שרצונו יתברך להטיב את בניו אוהביו ולזכות אותם בדין, לפיכך 'וחי בהם אני ה'', שכביכול מוסיפים כח לפמליא של מעלה בדבריו.

וזה מה שהתרגום מסביר על 'וחי בהם': "ותטרוני ית קימי וית דיני דאם יעביד יתהון אנשא ייחי בהון בחיי עלמא אנא ה'". ושואלים על זה, מה זה 'בחיי עלמא', הרי זה בעולם הבא? רק כשאדם מקיים מצות, הוא מרגיש כאן בעולם הזה חיים, ואפילו אם הוא עושה אותם בלא טעם, אבל זה נקרא שהוא מרגיש עכשיו כאן בעולם הזה חיים, גם בעולם הזה! וזה נקרא שהאדם דבוק בה' ואתם הדבקים בה' אלוקיכם חיים כולכם

תפילה מתוך שפלות והודאה

וזה מה שאנחנו ניגשים לפני התפילה, ואומרים 'הריני מקבל עלי מצוה עשה של ואהבת לרעך כמוך' זה לא רק את המצוה לאהוב את ראובן שמעון ולוי, אלא 'ואהבת לרעך' זה את עצמי שיש לי רע, כי האדם ניגש להתפלל והוא מתפלל עם כל הצרות שלו, וכך הוא מתפלל עם עצבות ומרה שחורה אזי חסר לו בתפילה, רק שהאדם צריך לקיים 'אודיע אמונתך בפיו' ולקיים 'גם זו לטובה', ולדעת שכל מה שעובר עליו הכל לטובה, ומה דעביד קודשא בריך הוא למב עביד.

ובוודאי שאני צריך לבקש מה' 'אנא ה' הושיעה נא'! 'אנא ה' הצליחה נא'!, אבל עם כל הצעקות האלו, אני צריך להודות 'הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו', וכך כשהאדם אוהז את החבל משני הצדדים וגם צועק 'מן המיצר קראתי יה', וגם מודה ב'הודו לה' כי טוב', לדעת בכל המצבים להודות לה' מתוך שמחה, ולהודות לה' בתוך כל הדברים שעוברים עלי, ולחפש בהם את הנקודות הטובות, לא רק אצל חבר שלי, אלא גם במה שאצלי, וכך כשהאדם מודה לקב"ה ויודע שהכל לטובתו.

וזה נקרא מה שרבינו מביא (בליקו"מ תנינא ב) על 'ימי חנוכה ימי הודאה', שעיקר שעשוע עולם הבא זה להודות ולהלל, רבינו אומר שזה נקרא 'שעשוע עולם הבא': "כי זה עיקר שעשוע עולם הבא - להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך ולהכיר אותו יתברך,

הדבר האדם צריך לאהוב את עצמו, הכוונה איך שאתה נראה, לאהוב ג"כ את היסורים והרעות ואת כל מה שעובר עליך, ועליך לדעת 'כמוך' כמו שאתה הוא 'אני ה', הוי"ה זה מידת הרחמים שעדיין השי"ת מתנהג איתנו במידת הרחמים כי כל הצרות שעוברים עלינו הכל זה לטובתינו הנצחית, לנקות אותנו מהחטאים והעוונות ולזכות אותנו לעולם הבא, ולכן אסור להתרעם עליהם רק לדעת שבכל דבר נמצא השי"ת וכולם באים רק מאבינו הרחמן שרוצה רק בטובתינו ולכן אנחנו צריכים לאהוב את השי"ת בכל מצב, וצריכים לקבל את היסורים באהבה ושמחה, 'וגם זו לטובה', ומה דעביד קודשא בריך הוא למב עביד'.

וחשבתי עוד דבר, האר"י הק' מאריך מאד לדבר על הענין הזה לקבל קודם התפילה את המצוה של 'ואהבת לרעך כמוך' [וכתוב את זה בהלכה], וכמו שרבי עקיבא מסביר שזה כלל גדול בתורה - לאהוב את החבר שלו, וכולם לומדים 'ואהבת' זה לאהוב את השני בדיוק כמוך, אבל מצד שני, כאן בדברי רבינו רואים שהאדם צריך לאהוב את הרע שעובר עליו, וזה עיקר מה שצריכים להתחזק במה שעובר על האדם דברים שלא כסדר, עליות וירידות, וכל מיני זמנים שקשה לו לעסוק בתורה ולקיים מצות, אבל האדם צריך לדעת שכל מה שעובר עליו את הכל לקבל באהבה ושמחה.

שעל ידי זה סמוכים וקרובים אליו יתברך".

ואנחנו צריכים לדעת, שלפעמים יש לאדם כל מיני יסורים והאדם ניגש להתפלל עם עצבות, והוא חושב הנה גם אתמול התפללתי ולא הלך לי, אני מתפלל כ"כ הרבה זמן על שידוכים ואני מתפלל כ"כ הרבה זמן על שלום בית ואני לא רואה שינוי, אני מתפלל על פרנסה ואני לא רואה ישועה!. אבל זה מה שצריך לדעת - שהקב"ה הוא בעל הרחמים, ובכל מה שאני מבקש אני לא מבקש להצליח, רק אני מבקש 'חנני במתנת חיים!' אני מבקש בתור מתנת חיים, ברחמים ותחנונים 'חוננו ועננו כי אין בנו מעשים, עשה עימנו צדקה וחסד והושיענו', כל התפילות ותחנונים שלנו זה מתוך 'ואהבת לרעך כמוך', כלומר שהאדם לפני התפילה חושב איך לחזור בתשובה, והוא יודע שכל מה שיש לו זה ברחמים, והוא מודה לקב"ה על כל החסד שהוא עושה עימו.

וזהו 'מודה ועוזב ירוחם' שאע"פ שיש לי קשיים ולא הולך לי החיים כמו שאני רוצה, ואני רואה תמיד ש'שיויתי ה' לנגדי תמיד' שכביכול הכל נגדי, אבל אני יודע שהכל מאת ה' ואני מאמין בהשגחה פרטית בכל מה שהולך איתי, ואני מבין ש'אני הויה', שהכל הוא מבעל הרחמים וחסדים שעושה איתי טוב.

ויש כאלו אנשים שכשניגשים להתפלל עושים תפילתם 'קבע', הפשט שהוא לוקח

את התפילה בחזק, אבל האדם צריך להתפלל בתחנונים ידבר רש, כאילו הוא עני, אין לי שום זכות, וזה מה שאנחנו אומרים בהלל 'מאת ה' היתה זאת היא נפלאות בעינינו', כי ברגע שהאדם יודע שהכל 'מאת הויה' היתה זאת היא נפלאות בעינינו, אזי האדם זוכה להגיע ל'זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו', ואחרי כן אני שוב צועק 'אנא ה' הושיעה נא אנא ה' הצליחה נא!' כי עם כל זה שאני יודע ש'מאת ה' היתה זאת', האדם שמח במה שהקב"ה שמח איתו, ויודע שהכל זה המתקת דינים, כי היסורים ממרקים עוונותיו של אדם, והוא מאמין שכל מה שה' עושה איתי הכל לטובתי, וכך האדם הולך להתפלל ולצעוק מעומקא דליבא 'אנא ה' הושיעה נא אנא ה' הצליחה נא'.

וזהו 'ואהבת לרעך כמוך' זה לא רק מה שהאר"י הק' מאריך לדבר שזה הענין של עריבות שהוא צריך לאהוב כל אחד ואחד מישראל. ולכן בוידוי אומרים 'אשמנו בגרנו' שזה לא רק אני, כי בכל חטא ועוון שאני עושה יכול להיות שזה תלוי בשני, ואני גרמתי לשני לעשות עבירה, או להיפך שאחר גרם לי.

וצריך לדעת שכמו שמסבירים על הפסוק 'הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא', באר"י הק' מובא שכל חטא שהאדם רואה בחברו זה סימן שזה נשלח משמים שגם בו יש את החטא הזה במחשבה, או בדומה לו. ולפי זה התורה אמרה 'הוכח' קודם כל, הכוונה שקודם שהאדם מוכיח את השני צריך להוכיח את עצמי על אותו פגם

עצמך ואח"כ קשוט אחרים. וזה מה שרבי עקיבא העמיד כ"כ הרבה תלמידים, שממנו נשאר כל השורש של התורה שבעל פה.

והגמ' בפסחים (מט) אומרת שרבי עקיבא היה עם הארץ ארבעים שנה, והוא אמר על עצמו כשהייתי עם הארץ והייתי רואה תלמיד חכם הייתי אומר מי יתן לי ת"ח ואנשכנו כחמור, כי גדולה שנאה ששונאים עמי הארץ את הת"ח יותר משנאה ששונאין אומות העולם את ישראל, כי הרחוק מתורה רחוק משלום וכמו שאמרו חז"ל 'תלמידי חכמים מרבין שלום בעולם', וכמו שכתוב 'כל בנייך לימודי ה' אל תקרי בנייך אלא בונייך' יהי שלום בחיליך', כי התורה מרבה שלום בעולם, וכל התכלית של הבריאה זה לקרב את כל הבריאה כולה להשי"ת, שלא רק ת"ח יעסקו בתורה אלא כל הבריאה.

ורבי עקיבא לא יכל בהתחלה לסבול ת"ח, אבל אח"כ כשהוא חוזר בתשובה ועשה מסירות נפש והלך ללמוד תורה הכיר את גודל מעלת לימוד התורה, והוא אמר 'ואהבת לרעך כמוך' על ידי התורה דווקא כי על ידי התורה תבא למידת האהבה והשלום, ורק על ידם תזכה לקרב את כל הבריאה כי התורה מקושרת למידת האהבה והשלום ורק על ידי שניהם ביחד יבא לשלמות. וזהו 'קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלוהיכם', זה רמז על הסיוע מהשי"ת לאדם להתקדש למעלה וכמו שאמרו חז"ל 'אדם מקדש עצמו למטה מקדשים אותו מלמעלה, מעט בעולם הזה מקדשים אותו הרבה לעולם הבא', וההבטחה היא לכל הדורות

רק אח"כ 'הוכח את עמיתך'. וזהו 'ואהבת לרעך כמוך', כשאתה רואה חסרון אצל השני, מטבע האדם תמיד להקטין את חומר העבירה שלו בעיניו, אבל כשרואה את החבר שלו חוטא, אזי הוא מגדיל את חומר העבירה של השני מאד, וזה מה שציוותה התורה 'הוכח תוכיח את עמיתך', שגם את העבירה של השני תחשיב כטפל, והיינו 'כמוך' ולא תוכיחנו, רק תחשוב שזה כמוך' שאתה מקטין את החטא שלך וכך את השני תדון לכף זכות ג"כ.

מובא בחז"ל שהפרשה הזאת נאמרה 'בהקהל', מה הפשט? בהקהל יש את כח הרבים 'איש את רעהו יעזורו', וזהו הענין של קדושה 'קדושים תהיו' איך שנלמד פרושים או קדש עצמך במותר לך', אבל על ידי הכח של רבים יש לאדם סיעתא דשמיא, 'אנחנו אומרים בתפילה 'ברוך המקדש שמו ברבים' זה הכוונה ב'הקהל', ויש לנו סיוע מהשי"ת כשהאדם מידבק במצות, להתחזק עצמו, וכמו שכתוב 'מתלמידי יותר מכולם', וזה מה שכתוב 'ואהבת זה כלל גדול בתורה' וביראת שמים.

'זה כלל גדול בתורה' – קודם

קשוט עצמך

ראיתי בספרים שמדייקים מה זה הלשון 'כלל גדול', מכלל שיש 'כלל קטן', וזה על מי שמעורר מקודם את השני, שיקדש את עצמו ואזי יוכל להוכיח את השני, כי ברגע שאתה רוצה להשפיע ולזכות את השני, כמו שאיתא בספרים על 'הוכח תוכיח' קשוט

המהרש"א שכותב שאין הפגם שדברו ח"ו לשון הרע ורכילות אלא 'לא נהגו כבוד'.

ראיתי בספרים שמביאים את הגמרא ביבמות (דף מ:): "בימי רבי דוסא בן הרכינס התירו צרת הבת לאחין, והיה הדבר קשה לחכמים, מפני שחכם גדול היה, ועיניו כמו מלבא לבית המדרש. אמרו מי ילך ויודיעו? אמר להן רבי יהושע: אני אלך. ואחריו מי? רבי אלעזר בן עזריה. ואחריו מי? ר"ע. הלכו ועמדו על פתח ביתו. נכנסה שפחתו, אמרה לו: רבי, חכמי ישראל באין אצלך, אמר לה: יכנסו, ונכנסו. תפסו לרבי יהושע והושיבוהו על מטה של זהב. א"ל: רבי, אמור לתלמידך אחר וישב, אמר לו: מי הוא? רבי אלעזר בן עזריה. אמר: ויש לו בן לעזריה חבירונו? קרא עליו המקרא הזה: נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש לחם, תפסו והושיבו על מטה של זהב. א"ל: רבי, אמור לתלמידך אחר וישב, א"ל: ומי הוא? עקיבא בן יוסף. א"ל: אתה הוא עקיבא בן יוסף, ששמך הולך מסוף העולם ועד סופו? שב, בני, שב, כמותך ירבו בישראל. התחילו מסכבים אותו בהלכות, עד שהגיעו לצרת הבת. אמרו ליה: צרת הבת, מהו? אמר להן: מחלוקת בית שמאי ובית הלל. הלכה כדברי מי? אמר להן: הלכה כבית הלל. אמרו ליה, והלא משמך אמרו: הלכה כבית שמאי! אמר להם: דוסא שמעתם, או בן הרכינס שמעתם? אמרו ליה: היי רבי, סתם שמענו. אמר להם: אח קטן יש לי, בכור שטן הוא, ויונתן שמו, והוא מתלמידי שמאי, והזהרו שלא יקפח אתכם בהלכות וכו'...

ובכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה.

וזהו 'קדושים תהיו' כי מקודם צריכים להיות סור מרע ואח"כ מגיעים לטוב. וזה עכשיו בימי הספירה אנחנו צועקים 'קדשנו' 'טהרינו!' ובכל מה שהאדם רואה חסרון בשני הוא צריך לדעת מי יודע אולי אני גרמתי את זה, וזה כל הענין של ה'ערבות' שיש, והאדם צריך לדעת כשמוכיח את השני שדברים היוצאים מהלב נכנסים ללב, וקודם שמוכיח שיהרהר בתשובה, ואז הוא יכול להוציא את האחרים ידי חובתו.

מידת הענוה – ההכנה למתן

תורה (ענוותנותו של רבי עקיבא)

חשבתי עוד דבר על 'ואהבת לרעך כמוך', שיש בזה את הענין של מידת הענוה, ועל זה רבי עקיבא אמר 'זה כלל גדול בתורה'. רואים שכשאדם משיג את עצמו בשפלות בקלות הוא יכול לאהוב ולהתחבר עם החבר שלו, ואחד התנאים להצלחה וסייעתא דשמיא בתורה זה ענוה, וכמו שרואים בגמרא עירובין (דף י:): "מפני מה זכו בית הלל לקבוע הלכה כמותן? - מפני שנוחין ועלובין היו".

וזה ההכנה עכשיו בימי ספירת העומר, שכל העבודה שלנו להתכונן לשבועות - קבלת התורה, וכל קבלת התורה היתה 'ויחן שם ישראל' ואמרו חז"ל 'כאיש אחד בלב אחד', וזה כל הענין של הכנעה וענוה, אנחנו מוצאים שכל הפגם שמתו תלמידי רבי עקיבא שלא נהגו כבוד זה בזה. ואמרנו בשם

יש פסוק בתחילת ישעיה 'ידע שור קונהו וחמור אבוס בעליו', הוא מרמז על השור שבמרכבה העליונה.

וזה מה שיונתן בן הרכינס אמר לרבי עקיבא לפי שעדיין לא זכה למדרגה של רועה בקר, הכוונה שור ענק, הכוונה כמה שאתה רבי עקיבא אוהו במדרגות גבוהות אבל לא הגעת לכל שער החמישים של שערי בינה, ורבי עקיבא בענוותנותו השיב לו שלא רק שלא הגעתי למדרגה הזאת של 'ידע שור קונהו' שזה רומז לכסא הכבוד לשער הבינה, שזה השגה גבוהה מאד, רק מחמת ענוותנותו אמר שלא הגיע אפילו למדרגה של 'רועה צאן', היינו למדרגת משה, שהוא הנהיג את ישראל.

כי כתוב שכל מה שמשה רבינו זכה להיות מנהיג את ישראל זה בזכות שהיה רועה את הצאן ברחמים, וכמו שכתוב במדרש רבה (פרשה ב, ב): "כשהיה מרע"ה רועה צאנו של יתרו במדבר ברח ממנו גדי ורץ אחריו עד שהגיע לחסית כיון שהגיע לחסית נזדמנה לו בריכה של מים ועמד הגדי לשתות, כיון שהגיע משה אצלו, אמר אני לא הייתי יודע שרץ היית מפני צמא, עיף אתה, הרכיבו על כתיפו והיה מהלך, אמר הקדוש ברוך הוא יש לך רחמים לנהוג צאנו של בשר ודם כך, חייך אתה תרעה צאני ישראל, הוי ומשה היה רועה".

וזה מה שרבי עקיבא רימז לו שאף למדרגת מ"ט שערי בינה הוא לא זכה. אבל היא הנותנת שרק מתוך ענוותנותו זכה שיקבע הלכה כמותו כמו בית הלל שהיו ענווים. וזה

ואח"כ כתוב: "תנא: כשנכנסו, נכנסו בפתח אחד, כשיצאו, יצאו בשלשה פתחים. פגע בו בר"ע, אקשי ליה ואוקמיה. אמר לו: אתה הוא עקיבא, ששמך הולך מסוף העולם ועד סופו? אשריך שזכית לשם, ועדיין לא הגעת לרועי בקר! אמר לו רבי עקיבא: ואפילו לרועי צאן!"

ראיתי שמדייקים כאן מה הפשט כמה שהוא אמר לו שלא הגיע אפילו לרועי בקר, וראיתי שמביאים באריכות על זה, את הגמרא במנחות (דף כט:): "אמר רב יהודה אמר רב: בשעה שעלה משה למרום, מצאו להקב"ה שיושב וקושר כתרים לאותיות, אמר לפניו: רבש"ע, מי מעכב על ידך? אמר לו: אדם אחד יש שעתידי להיות בסוף כמה דורות ועקיבא בן יוסף שמו, שעתידי לדרוש על כל קוץ וקוץ תילין תילין של הלכות". ויש מדרש 'דברים שלא נתגלו למשה נתגלו לרבי עקיבא וחבריו', 'והן כל יקר עשה זה רבי עקיבא וחבריו'. ומסבירים שרבי עקיבא זכה לשער הנוץ שנחסר למשה רבינו [וכמו שהגמרא בר"ה אומרת שלמשה רבינו ניתנו כל חמישים שערי בינה חוץ משער החמישים].

ועכשיו אנחנו נמצאים בחודש אייר, חודש אייר המזל שלו הוא 'שור', אנחנו יודעים שאז בחודש הזה אפשר להבין את תבונות התורה, והצירוף של חודש אייר זה כמו הצירוף של תפילין של רבינו תם: הויו"ת באמצע [יהה"ו], והמקור של הצירוף הזה, נקרא 'יתהלל המתהלל השכל וידוע', ידוע שהחודש הזה המזל שלו הוא שור, על שור

ובזוה"ק כתוב 'אנן בחביבותא תליא מילתא', אנחנו תלמידי חכמים שלומדים תורה מתוך אהבה, וכל ההצלחה שלנו בלימוד התורה ללמוד וללמד הוא מתוך אהבה ושלוש. ועל רבי מאיר מוצאים בחז"ל שהיה בית שהיו בו מריבות בכל ערב שבת, ורבי מאיר עשה ביניהם שלום והוציא את השטן. ויש מדרש שרבי מאיר קיבל על עצמו בזיונות עצמות מאשה אחת שתריק בפניו שבע פעמים, והכל כדי לעשות שלום בין איש לאשתו. וזה הענין של 'אנן בחביבותא תליא', זה השלום שהשרישו רבי עקיבא בתלמידים שלו.

זאהבת לרעך כמוך – לימוד

תורה לחברו (דברי החת"ם)

עוד דבר שאני רוצה לומר [דבר שייתכן אמרתי בעבר], בחת"ם (תורת משה פי"מ, יח) על הפסוק 'ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה', הוא שואל שאלה, לכאורה קשה, הרי הגמרא אומרת בב"מ על 'וחי אחיך עימך' שחייך קודמין לחיי חברך, שם מדובר שאדם הולך במדבר ויש לו כד אחד של מים, אזי הוא לא צריך להביא לחברו כי חייך וקדמין, וא"כ כיון שחייך קודמין איך אפשר לקיים 'ואהבת לרעך כמוך'?

וכותב החת"ם: "מיהו הא דחייך קודמין היינו בעניני עוה"ז, אבל בחיי הנצחיים דהיינו בלימוד התורה חייב ללמד לאחרים, אפי' הוא מבטל עצמו מלימודו מ"מ חייב ללמוד עם אחרים, וע"כ אמר ר"ע זה כלל גדול בתורה, דבענין לימוד התורה הוא כלל גדול לאהוב חברו כמוך.

מה שהוא אמר שיש לי מידת הענוה, ועל ידי מידת הענוה זוכים להגיע לכל המדרגות.

יש גמרא בשבת כשבא הנוכרי להלל להתגייר, ואמר לו 'למדני את כל התורה כולה כשאני עומד על רגל אחת', והלל אמר לו 'מאן דעלך סאני לחברך לא תעביד', כלומר מה ששנוי עליך אל תעשה לחברך. ושואלים המפרשים מה זה נקרא תגייר אותי על רגל אחת, מה זה קשור למה שהלל אמר לו? רק רבי עקיבא אמר 'ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה', כי התורה צריכה להיות קשורה עם מידת האהבה, ועם השלום וכשיש 'ואהבת לרעך כמוך' והאדם אוהב כל יהודי ויהודי כנפשו, ומה ששנוי לו לא יעשה לחברו. וגם הרעות הבאות לו מחברו הוא מקבל אותם באהבה, וזה יביא אותו לשלמות בלימוד התורה, ללמוד את כל התורה וגם ללמד אותם לאחרים.

וידוע בספרים שהגר הזה שבא להלל ואמר לו ללמד אותו את התורה, זה בן בג בג שמוכא במסכת אבות, ב"ג זה ר"ת 'בן גרים', וכתוב במשנה שם שבן בג בג אמר 'הפוך בה הפוך בה דכולה בה', כי בתוך התורה כשיש אהבה ושלוש יש הכל, כשיהודים מרכיבים שלום. ועכשיו בימי הספירה, אנחנו צריכים לדעת לעבוד את ה' באהבה ושלוש ושמחה. וזה ההיפך ממה שתלמידי רבי עקיבא לא נהגו כבוד זה בזה, כי העיקר לכבוד ולדעת את הערך של השני.

וזה מה שאנחנו בעוד יותר משבוע מגיעים ל"ג בעומר הילולת רשב"י, ולהילולא של רבי מאיר בעל הנם, שניהם למדו תורה

מבח אחיו כלל ישראל המסייעים אותו".
[כלומר כל מה שבאו לראות את הכהן גדול,
הם היו מתפללים שתתקבל העבודה שלו!].

"וכיוצא בזה שמענו אומרים בשם הרב
הקדוש מוהר"מ מענדלי מפרסיטוג זלה"ה
[הרה"ק מרימינוב] מ"ש בגמרא הארון
נושא את נושאו רמו לצדיק הדור הוא
נושא את נושאו שהוא נושא את
התלמידים הנלווי' אליו כנשר יעיר קנו על
גוזליו ירחף. אך צריך להיות מקודם
אתערותא דלתתא מן התלמידים, עי"ז
נתרבה כח הרב להיות נושא את נושאו
להגביהם למעלה לתקנם דוגמת הארון
שהי' נושא את הכהנים הנושאים אותו
כמ"ש והי' כאשר נתקו כפות רגלי
הכהנים וגו'. וזה ג"כ רמו כאן בפ' הזה
ומאת עדת בני יקח. לשון עדים גם לשון
דעת. כי מבח הדעת של בני יקח הכה"ג
הבח בעבודתו אל הקודש פנימה. וזה
שנאמר בנדב ואביהוא 'בקרבנתם לפני ה'
'! שתלכו להתקרב לעבודה מעצמם
ומכוחם לכן 'וימותו'. (וזה וידם אהרן וגו' בקרובי
אקדש וגו' כמבואר במ"א)".

ויש עוד קטע בתפארת שלמה על הפסוק
'אחרי מות... בקרבנתם לפני ה' וימותו',
משמע שהיה שם שני מיתות. והוא אומר:
"לפי מה שבארנו בענין מיתת שני בני
אהרן שהיו במס"נ לצורך העתיד כי ע"י
קרבנתם לפני ה', יהיו עולים כל הנשמות
הקרבים לפני ה', כמבואר בכתבי האר"י
ז"ל. וזה היה עוצם צדקתם אף על פי שהיו

(מ"מ לא אמר רק כמוך, כי עי"ז שמלמד לאחרים, גם הוא
עושה מצוה ומוכח עצמו ושניהם שוים)". לכן זה כלל
גדול בתורה, וכמו שיש בחינה ש'מתלמידי
יותר מכולם' שעל ידי שאני מלמד את השני
תורה כתוב 'כל המלמד את בן חברו תורה
כאילו ילדו', ולכן האדם זוכה להבין את
התורה יותר.

* * *

זמאת עדת ישראל יקח' – כח הצדיק (כ"ג) על ידי העם

בסוף פרשת אחרי רואים שגם הכהן גדול
ביום כיפורים כתוב אצלו 'וכיפר בעדו ובעד
ביתו', קודם הוא הוכיח את עצמו והוא עבד
לכפר על העבירה שלו, ואח"כ הוא כיפר על
כלל ישראל.

ובספר 'תפארת שלמה' מביא על הפסוק
'ומאת עדת בני ישראל יקח', את דברי רש"י
שכותב 'משל ציבור', ושואל ה'תפארת
שלמה, וז"ל: "יש להתבונן מה קמ"ל בזה
הלא כל הקרבנות של כה"ג אפי' החביתין
שבכל יום היו ג"כ מקופת הקהל חוץ מפר
יום הכפורים שהי' משלו. רק יש לרמוז בזה
עפ"י מ"ש מ' הרב הגאון אדומ"ו מוהר"י
מפרשעדבארז זלה"ה על מ"ש והכהני'
והעם העומדים בעזרתה. פי' שהעם עמדו
בעזרתו בתפלה ותחנונים עבור הכה"ג
שיקובל עבודתו ברצון. כי האמנם הוא
מובחר האנושי מכלל ישראל. אעפ"כ לא
הי' בכחו לגשת אל הקדש בלתי סעד ועזר
מבנ"י אשר נתנו בו כח. וז"ש והכהן הגדול
מאחיו גדלהו משל אחיו. ר"ל גדולתו הי'

טהרינו' השי"ת יעזור שכל יהודי יזכה לקדש את עצמו, ותלמידי רבי עקיבא האר"י הק' מביא שזה הגלגול של הכ"ד אלף איש שהיו במעשה של זמרי בן סלוא, והם אותם הנשמות משבט שמעון, אנחנו לא מבינים בדברים האלו, רק אנחנו צריכים לדעת שכל הענין הזה של האבלות על תלמידי רבי עקיבא, קשה לדבר, אבל אם אנחנו רואים שכל השישה סדרי משנה, נוצרו מכל החמשה תלמידים [או שישה] נתאר לעצמנו איזה תורה היתה אם היה לנו את כל הכ"ד אלף תלמידי רבי עקיבא. וכמו שמוצאים בחז"ל שלאברהם אבינו היה ארבע מאות פרקים במסכת ע"ז, וכמה חסר לנו התורה של כ"ד אלף תלמידי רבי עקיבא, ואם הם היו איזה תורה ארוכה היתה לנו, יש לנו שישה סדרי משנה אבל זה טיפה מן הים.

ועל זה האבלות של תלמידי רבי עקיבא, לדעת שחסר לנו תורה בגלל זאהבת לרעך כמוך, חסר לנו להסתכל בזכות של השני, בכבוד של השני, וזה מה שעכשיו בימים האלו אנו נוהגים באבלות על תלמידי רבי עקיבא, אנחנו לא מתאבלים על התלמידים רק על חסרון התורה בעל פה שחסר לנו, לא נשאר לנו שום מימרא מאותם תלמידים, ועל ידי הרצונות וכיסופים והשתוקקות לתורה שאנחנו בימים האלו מתאבלים על תלמידי רבי עקיבא, וזה מלמד אותנו איזה תורה ארוכה יש לנו, לדעת ש"ם וש"ע נגלה ונסתר.

ולדעת שיש חלק בתורה שחסר לנו של כ"ד אלף תלמידי רבי עקיבא, שזה כנגד כ"ד

יכולים להחיות עצמם, מ"מ לא רצו לבעבור יהיה ענינם לטובת כלל ישראל, כמ"ש אצל ר"ע שאמרו לו תלמידיו רבינו עד כאן? [כשסרקו אותו במסרקות של ברזל], מהו הלשון עד כאן. אך הם ידעו בגודל כח של ר"ע שהיה בכחו להחיות מתים ולהחיות את עצמו ולעקור כל הקמים עליו כרגע, ע"כ תמהו למה נתן נפשו להריגה ביסורים כאלה. וזה שאמרו לו רבינו עד כאן למה לא תציל את נפשך.

והוא השיבם כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה להיות מוסר נפשי עבור כלל ישראל וכן היה באמת. כי כל ענין עשרה הרוגי מלכות הוא תיקון כל העולמות מ"ן בבחי' מלכות, לכך נקראים בני מלכות כמבואר בהאר"י ז"ל. וזה שהיה בבני אהרן אף על פי שיצאה נשמתם היו יכולים להשיב להם כמו במתן תורה שפרחה נשמתן ואחר כך חזרה להם אך הם לא רצו בזה. וז"ש אחרי מות וגו' וימותו עוד הפעם כי לא רצו להשיב נשמתם, וזהו ב' מיתות לבעבור יהי' כפרה לזרעם אחריהם. וז"ש חבמינו ז"ל מה הקרבנות מכפרים אף מיתת הצדיקים מכפרת, כי כן הוא באמת הצדיקים הם העולים את הקרבנות ועל ידם נעשה הכל. והבין".

על מה האבלות על תלמידי רבי עקיבא בימים האלו

אנחנו נמצאים עכשיו בימים של חודש אייר, בימי ספירת העומר שמבקשים קדשנו

[אף שיש בזה מחלוקות] ונזכה לאכול מן הפסחים, בב"א.

זכות הרבים מגליון זה
תעמוד לרפואתם של:

עדן בת שרית

ושרון בן נעימה

יורם בן שושנה

מיה בת עדי

בתוך שאר חולי ישראל אמן

לרפואת

הרב רועי יאיר בן חגית נעמי

בתושה"י

קישוטי כלה, והם למדו כ"כ הרבה תורה. ויכל להיות כ"כ הרבה תורה, וכמו שרואים שכשמשנה רבינו נפטר נשתכח מכלל ישראל שלשת אלפים הלכות, ואף שעתניאל בן קנו, החזיר שלש מאות בפלפולו, אבל חסר לנו עדיין עוד אלפיים שבע מאות הלכות, ואנחנו לא יודעים כמה חסר לנו, וזה מה שאנחנו מבקשים בכל יום 'ותן חלקנו בתורתך', ובחג השבועות אנחנו משתוקקים לקבל את החלק בתורה שכל יהודי עתיד לחדש, שהכל ניתן למשה מסיני, אנחנו לא יכולים לתאר כמה שזה.

השי"ת יאיר עיננו במאור התורה שיתקיים מה שמבקשים 'אור חדש על ציון תאיר ונזכה כולנו במהרה לאורו', ובפרט בחודש אייר שזה ר"ת 'אני ה' רופאך', וכמו שיש רפואה בגשמית כ"ש שכי רפואה ברוחניות שנזכה לקדש ולטהר את עצמנו מכל זוהמת העולם הזה. וזהו 'וחי בהם' לזכות כאן בעוה"ז לחיים של עוה"ב, לדעת שהחיים כאן עוברים ולהכין את עצמנו לקבלת התורה לדעת שיש עולם הבא, ולזכות להתענג על ה' ולהנות מזיו השכינה, שזה כל מהותינו לדעת ש'אחת שאלתי מאת ה' שבתי בבית ה' כל ימי חיי', והצדיקים נותנים לנו על ידי ההנהגה של ההתבודדות כיסופים וגעגועים להשי"ת.

יה"ר שנזכה לביאת משיח צדקנו וכנין ביהמ"ק ויתקיים ותחזינה עיננו בשוכך לציון ברחמים ונזכה לעבוד את ה' בקרבנות והשי"ת יעזור שאולי נזכה עוד לפסח שני